

[Stegger Nielsen.]

ligninger mellem de store Landsbyer og de ofte langt mindre Købstæder.

Vedrørende Afskedigelse maa man skelne mellem Afskedigelse paa Grund af utilfredsstillende Lærervirksomhed og Afskedigelse paa Grund af Misbrug af Stillingen som Lærer. Det sidste har vi haft samlet i den ikke alene berømte, men endnu mere berygtede § 8, nu § 33 i Lovforslaget. Hvad det gælder om, er at skabe lige Ret for begge Parter, Befolkningen saavel som Lærerne. Ministerens Forslag er, som det nu foreligger, ændret betydeligt i den Retning, det skal jeg erkende. En Afskedigelsessag bør ikke kunne rejses paa en flygtig Stemning af nogle enkelte, men det Skoledistrikt, hvor den er rejst, maa have den overvejende Indflydelse. Det er ret og rimeligt, at et Udvalg til sidst behandler Sagen, og at begge Parter, saavel Forældrene som Lærerne, er repræsenteret heri. Hvis Udvalget kan bilægge Striden mellem de to Parter, er det godt. Indstiller det Læreren til Afskedigelse, skal den efter Forslaget finde Sted. I modsat Fald forbliver han i Embedet, og Sagen kan først rejses efter et Aars Forløb. Der maa da være Enstemmighed om Afskedigelsen saavel i Skoledirektionen som i Kommunalbestyrelsen, hvilket dog maaske er for stærkt et Krav. Set fra et alment Synspunkt tror jeg, man maa hævde, at det er det. — Bestemmelserne om Ventepenge er noget uklare. Vi maa have nærmere Klarhed over, hvorledes de skal opfattes, og hvem der skal uddrede disse Penge. Jeg er tilfreds med, at man søger at faa den gamle § 8 bort, samtidig med at man holder fast ved Forældrenes Ret i denne Sag. Efter min Mening har § 33 i saa Henseende faaet en Formulering, som ingenlunde er daarlig.

Saa er der endelig Folkeskolen i København, som Afsnit B. handler om. Her har Ministeren søgt at skabe de samme Led i Styrelsen som i det øvrige Land og tilsvarende Beføjelser for disse. Vi mener, at Formanden for Skoledirektionen ikke bør udnævnes af Undervisningsministeren, men være Skoleborgmesteren. Heri var den store Skolekommissions Udvalg ogsaa enigt. Endvidere bør saavel Kommunalbestyrelsen som Hjemmene og Lærerne være repræsenteret i Skoledirektionen. De sidste har Forslaget ikke med. Endelig finder vi, at der under en eller anden Form bør skabes en Skolekommission med en Sammenstilling og et Virkeomraade, der ligestiller Hovedstaden med det øvrige Land og skaber gode Betingelser for et godt Samarbejde mellem Skolen og Hjemmene, saaledes som

vi ogsaa har stillet Forslag derom under Behandlingen i Folketinget.

Afsnit C. vedrører den private Skole. Den er sikret gennem Grundlovens § 83, hvorefter Forældrene kan lade deres Børn undervise, hvor de vil, paa hvilken Maade de vil, og af hvem de vil. Denne grundlovmæssige Ret bør vi bevare for den Del af Befolkningen, som betjenes af denne Skole, og der bør gives den nævnte Skoleform saa gode Muligheder som muligt. Man maa overlade til Skolekredsen selv under fuldt Ansvar at varetage den private Skoles Styrelse og Indretning, som den selv har oprettet under personlige økonomiske Ofre, for at Skolens Særpræg og Liv kan trives uden hemmende Baand. Det Tilsyn, det offentlige har Krav paa overfor den private Skole, bør derfor ikke udføres af den offentlige Skoles Mænd eller Kvinder, men den tilsynsførende bør være udpeget af Skolekredsen selv, som jeg sagde det før: under fuldt Ansvar. Det har vi ogsaa stillet Forslag om tidligere.

Det forekommer mig, at § 49, saaledes som den er udformet, i høj Grad vil vanskeliggøre Oprettelsen af private Skoler i København, da saadan Oprettelse ikke kan finde Sted uden Skoledirektionens Tilladelse. Det mener jeg er en alt for stram Regel, der vil umuliggøre Oprettelsen af private Skoler i København.

Hvad Forholdene i Sønderjylland angaar, har den højtærede Minister medtaget Sønderjyllands Skolevæsen i det foreliggende Lovforslag, og jeg indrømmer, at det er en Vinding, at der skabes en samlet Lovgivning for hele Landet paa dette Omraade. Ud fra de Synspunkter, vi har givet Udtryk for i Folketinget i Fjor, indsaa vi imidlertid, at det ikke vilde være muligt at skabe en fælles Lovgivning for Sønderjylland med, idet den sønderjydske Skole er noget for sig, udviklet og særpræget i Kraft af den kulturelle Grænsekamp, hvori den sønderjydske Befolkning har staaet gennem 56 Aar, og som har krævet Former for Skole og Kirke, der ikke uden videre kan sidestilles med Forholdene Nord for Kongeaen. Dette saa meget mindre, som de 12 Aar, der er gaaet efter Genforeningen, jo er et kort Spand af Aar i et Folks Liv. Jeg erkender, at en fælles Skolelovgivning vilde være af det gode, hvis den var mulig ogsaa for Sønderjyllands Vedkommende. Men der er i Lovforslaget taget Reservationer fra Ministerens Side overfor den sønderjydske Amtskonsulents Beføjelser, der jo rækker betydeligt videre end de Beføjelser, som efter Lovforslaget tillægges Amtskonsulenten i det øvrige Land.